67ste Jaargang — N° 32. Zaterdag 13 Augustus 1921

ABONNEMENT:
Men schrijft in te Tongeren Drukkerij COLLÉE.
Abonnementsprijs fr. 7.50
Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, 37-39, Tongeren.
Telefoon 12
Postcheks rekening n° 38923.
15 centiemen het nummer.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

AANKONDIGINGEN:
Voor de aankondigingen buiten provinciën Limburg en Luik, wenden men zich uitsluitend tot de agentschappen *Havas*, 8, Place des Martyrs, BRUXELLES; 8, Place de la Bourse, PARIS en 6, Bream's Buildings, LONDON E. C. 4.

TONGEREN, 13 AUGUSTUS 1921.

De lijkplechtigheid van drie Tongeneren gesneuveld op het veld van Eer.

Verleden Zaterdag heelt te Tongeren, op indrukwekkende wijze, de lijkplechtigheid plaats gehad, van drie Tongeneren die op het veld van Eer, aan den Yzer, hun leven opgeofferd hebben bij de verdediging van het Vaderland.

Deze drie helden waren:

WALMACH JOZEF, hulponderluitenant bij de wielrijders van het 14e linieregiment, gevallen op het veld van eer te Dixmude, in den nacht van 14 tot 15 Oktober 1916.

DESSAR ARMAND, kaporaal bij het 14e linieregiment, gevallen op het veld van eer te La Panne, den 16 December 1915.

VANDERSMISSEN MICHEL, soldaat-mitrailleur bij het 14e linieregiment, doodelijk gekwetst op het veld van eer te Dixmude den 31 Mei 1916, aan de gevolgen zijner wonden bezweken te La Panne, den 6 Juni 1916.

's Morgens waren de lijken, per ijzerenweg te Tongeren aangekomen, en naar het stadhuis gebracht, waar eene rouwkapel was ingericht.

Aan het stadhuis en aan vele woningen was, ten teeken van rouw, de Nationale vlag uitgestoken.

's Namiddags, om 5 uren, waren talrijke afgevaardigden van al de maatschappijen der stad, met hunne vlagen, met rouwkloers ombuld, op de Marktplaats voor het stadhuis vereenigd, terwijl eene talrijke menigte eene laatste hulde aan de dappere helden ging brengen.

M. de Burgemeester Delvigne, sprak, in 't fransch, eene hartroerende rede uit, waarin hij namens de stad de verdiensten en de vaderlandsliefde der gesneuvelden verheerlijkte, wier nagedachtenis steeds levendig in het geheugen onzer bevolking zal gegrift blijven.

M. advocaat Collée, gemeenteraadslid, sprak daarna namens het St Jozefspatronaat — waar de overledenen vroeger deel van maakten — de volgende lijkrede uit:

MEINE HEEREN.

Eene treurige, maar toch troostvolle taak valt mij te beurt; te weten, in naam van het Sint-Jozefs Patronaat een plechtige groet toe te sturen aan de onvergetelijke nagedachtenis der helden, waarvan heden eindelijk het stoffelijk overschot aan hunne geboortestad wordt terug gegeven.

Walmach, Dessar en Vandersmissen, drie namen die voortaan voor de jongens onzer Zondagsschool het zinnebeeld zullen zijn van onverschrokken moed, van verhevenste plichtbesef en volledigste zelfopoffering.

MEINE HEEREN.

Eene plechtigheid als deze heeft eene drievoudige beteekenis:

Ten eerste dwingt ze tot bewondering voor zooveel dapperheid, voor zoo blakende vaderlandsliefde die hun den heldenkracht gaf tot den dood toe, het laatste brokje van den vadergrond te verdedigen.

Maar naast die bewondering, wat al droefheid bij 't gedacht dat zoovele jeugdige krachten, op den leeftijd van edelmoedigen geestdrift, op den ouderdom waar het leven voor iedereen vol van beloften is, als pas ontloken lente bloemen hebben moeten afgerukt worden.

Zulk schouwspel vergt ook eene grenzelooze erkentenis omdat zij door hunne onverschrokkenheid, door het offer van hun leven, de Nationale Eer, de Belgische Onafhankelijkheid gevrijwaard hebben.

Ongelukkigtijk, zijn al onze glorierijke dooden niet hier, er zijn er nog in Vlaanderen, verdoken in naamlooze graven, — en hier, — voor hun, laten wij den dichter zingen:

« Nulle mère aux paupières meurtries
Que le deuil et les ans fait plier
Tenant jointes leurs mains amaigries
Ne viendra sur leurs restes prier. »

Aan die ook, ons verkleefdst aandenken. En ware het ook dat ouders en vrienden den oppersten troost niet zouden hebben op hunne graven neer te knielen, toch zullen zij leven in onze harten

En nu, dierbare gesneuvelden, aanvaart onze bede, laat ons toe, ons tot U te wenden als tot Heiligen.

Want Heilig zijt gij, volgens het woord van onzen grooten Kardinaal.

Heilig door de grootheid van uw offer, dat u hierboven de glorierijke martelaarskroon verworven heeft.

Zegent uwe familien. Zegent ons, en beschermt ons diep bedroefd Vaderland.

Toen de lijkkisten, met de Nationale Vlag bedekt, op de trappen van het stadhuis verschenen, blazen de klaroenen den veldmarch, de vaandels bogen voorover, alle hoofden ontblootten zich, en eene rilling van ontroering doorliep de zamengestroomde menigte, op dit indrukwekkend oogenblik.

De stoet was samengesteld uit al de maatschappijen der stad; achter de lijken volgden de familieleden, de gemeenteraad, de militaire overheden, en eene ontelbare menigte waarin alle standen vertegenwoordigd waren.

Op het kerkhof werden talrijke bloemtuilen en kronen neergelegd, en nadat de geestelijkheid de laatste gebeden had uitgesproken, werden, onder het schallen der klaroenen, de lijken ter aarde besteld.

Ingetogen en diep ontroerd, verliet de menigte den doodenakker, waar deze drie helden aan den dierbaren gebeortegrond werden toevertrouwd, om er de eeuwige verrijzenis af te wachten.

*** De familiën EMILE WALMACH, WILLEM DESAER en WILLEM VANDERSMISSEN, hebben de eer aan de verschillende maatschappijen der stad en aan al hunne medeburgers hunnen vurigsten dank uit te drukken om hunne hartelijke deelneming aan de vaderlandsche betoeging ingericht bij de gelegenheid van de ter aarde bestelling der stoffelijke overblijfsels hunner diep betreurde zonen, die op het veld van eer gesneuveld zijn.

Daar het hen onmogelijk is een ieder van u, in het bijzonder, te bedanken, zoo bidden zij u het tegenwoordig bericht als dankzegging te aanschouwen.

NIEUWE ARMEN!

Er wordt nog veel gesproken over de nieuwe rijken, over de zeeparons van alle kruid die tijdens den oorlog hun volk zoo schandelijk hebben afgeperst.

Doch nevens de nieuwe « rijken » leven ook nieuwe « armen » waar men niet genoeg over spreekt, en die alle medelijden waard zijn.

De nieuwe armen zijn de kleine renteniers, de kleine handelaars en nijveraars en de middenstanders in het algemeen, die vreeselijk onder de gevolgen van den oorlog moeten lijden. Van hen heeft de eerste minister M. H. Carton de Wiart, in zijne regeringsverklaring belangstellend bekend dat zij eerst door den oorlog en de bezetting, wreed beproefd werden, en nu ontzettend moeten zien van de duurte des levens. Noch in hun eigen huishouden, voegde hij erbij, noch in hunne zaken kunnen zij de noodige uitgaven dekken en het evenwicht wedervinden. In andere woorden, zij gaan regelrecht naar den ondergang.

Hoe zou het ook anders?

Het was alsof de sociale oorlog, dien de socialisten na den oorlog in het land poogden te ontketenen, eerst en vooral tegen hen moest uitwoeden. — « De tussenhandelaars moeten verdwinden », zoo luidde het wachtwoord. Het ministerie van bestoorlinding, dat voor geen uitgaven achteruit deinst, stapte over alle ekonomische wetten heen, en scheen meer voor het uitvoeren van zijn socialistisch programma dan voor het verstandig heropbeuren des lands bezorgd te zijn. In het Kongres der middenstanders op 31 Oktober 1920, heeft men het zelfs als een ministerie van strijd tegen de kleine burgerij gekenschetst.

De middenstander is een arme man, een « nieuwe arme » die van niemand hulp ontvangt, en er slechter voorstaat dan de werkman die hooge loonen wint en in tijd van krisis op een zekeren ondersteund rekenen mag.

Dien ondersteund benedt hem niemand; doch het is een billijke eischende hand te reiken aan den nieuwen arme uit den beproefden middenstand in de tegenwoordige krisis is bij met mun ter getroffen dan de arbeider.

Sprekende over de werkloozen, heeft de minister van financien verklaard, dat bij hun in groote openbare ondernemingen werd al verschallen opdat zij alzoo de krisis beter zouden kunnen doorworstelen. Zou men ook, door voordeelige en sinds lang begeerde kredietinstellingen, waar de Staat ook het zijne zou inbrengen, het noodige geld niet kunnen aan de kleine burgerij doen geworden, om in de bange dagen, die wij nu beleven, aan den ondergang te ontsnappen?

Aan die « nieuwe armen » zeggen wij echter met meer nadruk dan ooit: — Vereenigt u! Alleen de standorganisatie kan en zal u redden.

En aan de katholieke voormannen zeggen wij eveneens:

Richt de katholieke partij overal in op dien grondslag der standorganisatie waar de belangen van werklieden en bedienden, boeren en boeveniers, burgerij en hoogere standen, hun wettige plaats geven kan.

Stelt alle persoonlijke zaken terijde, brengt geene bijkomende belangen op de voorplaats, want dan zal er tegen die belangen gestreden worden, tusschen en door de verschillende standen, en dat alleen is reeds genoeg om het verhevene doel der kristene Standsorganisatie te doen mislukken.

De nieuwe belastingen

Zichier eenige bijzonderheden over de wet betreffende de nieuwe belastingen, die verleden week door de Kamer gestemd werd:

De taks op den omzet van goederen bedraagt 1 p. h. Zijn van deze taks vrijgesteld: de verkoop van brood, aardappelen, vet, margarine, bevroren vleesch en alle andere verkoopen beneden de 30 fr. Een belasting van 5 fr. per 1000 fr. zal geheven worden op de meubelen, kleederen, linnengoed, beddegoed, juweelen, paarden, rijtuigen, auto's; op wapens; op de winten; op verzamelingen borden, schilderijen, standbeelden, porcelein, ende medaliën, enz.

De administratie der belastingen is niet gemachtigd de waarde van het mobiliaire te betwisten, indien deze ten minste 12 maal zoo groot is als het cadastraal inkomen van het onroerend goed 't welk deze meubelen inhoudt. Van deze som (12 maal het cadastraal inkomen) mag de belastingbetaler echter 5000 fr. aftrekken plus 1000 fr. voor ieder familielid.

De taks op de beursoperaties wordt van 30 op 50 centiemen per 1000 fr. gebracht.

In de hotelen pastei bakkerijen zal ook een taks geheven worden van 5 p. h. wanneer de nota van het estimaal 60 fr. te boven gaat; wanneer meer dan 15 fr. per dag betaald wordt per persoon voor een kamer of appartement.

Een taks van 5 p. h. wordt geheven op den verkoop van wapens en jachtmunitie; transport autos, motorcycletten, plezierbootjes en schepen, yachts, juweelen, parels, goud, pelzen, parfum ries.

Een taks van 10 p. h. wordt geheven op den inzet der spelen en weddingschappen. Op de residuven zal een taks gezicht worden van 1 fr. per jaar en per ring, welke door de duivenkersvereenigingen aan hun leden worden verkocht.

De successierechten

zijn ook verhoogd. Voor een erfenis van minder dan 5000 fr. bedraagt het recht 1,50 fr. p. h. (tusschen echtgenooten met kinderen of tusschen ouders en kinderen), van 5000 fr. tot 10,000 fr. 1,60 fr. p. h., van 10,000 tot 20,000 fr. 1,80 fr. p. h., van 20,000 tot 50,000 2 fr. p. h., enz.

Tusschen echtgenooten zonder kinderen en tusschen zusters en broers 5 p. h. voor 5000 fr. of minder. Zelfde verhouding ongeveer als hooger. Voor een fortuin van 15 millioen fr.: belasting van 25 p. h.

Tusschen groot ookels en groot-tanten de belasting van 10 p. h. tot 50 p. h.

Boven aangeeven bedragen worden nog met de helft verhoogd ten profijte der begiftiging voor de oud strijders.

De 97 artikelen van dit wetsvoorstel zijn aangenomen. Verleden Vrijdag, werd over de wet in haar geheel gestemd.

Huishuurkwestie.

Twee volksvertegenwoordigers hebben een nieuw wetsvoorstel neergelegd voor wat betreft de handelshuizen. Ze reggen in de memorie van toelichting het volgende:

De huishuurwet van 1920 had ten doel, eenerzijds, de ontelbare vragen tot uitzetting af te weren, die een gevolg zijn van den heerschenden huiswoningnood, door aan de huurders of onderhuurders het voordeel van eene verlenging hunner geschreven of mondelinge huurcontracten tot 1923 toe te staan; anderzijds, het opdrijven der huurprijzen te keer te gaan door de verhooging, die de eigenaar mocht eischen, te beperken.

Daar deze wet de woningcrisis voor de gezinnen wil bestrijden, heeft de wetgever opzettelijk de huizen, *uitsluitend of hoofdzakelijk dienende* voor den handel, voorbijgezien (Art. 7 der wet).

Weinig, de tegenwoordige rechtspraak is te dien aanzien zoo twijfelachtig dat, voor de talrijke zoogenaamde *woningen van gemengd gebruik*, de huurder zijn huur zal verlengd zien of wel dat hij het gunst zal uitgesloten worden, volgens dat hij het geluk of het ongeluk zal hebben te wonen in dit of dat rechterlijk arrondissement, soms zelfs volgens dat het gebouw gelegen is binnen het gebied van dit of dat vredegerecht.

Daaruit volgt dat vele handelaars, wier huishuur om is of op het punt is te eindigen, buitengezet worden of zich met angst afvragen of men hen binnenkort niet zal buitenzetten, al beslaat hun gezinswoning een merkelijk gedeelte van het huis dat zij betrekken.

Al is het waar dat zij handel drijven, dat zij op het gelijkvloers een winkel of magazijn houden, niet minder zeker is het dat het overige van het huis hun als woning dient, evenals aan hun gezin; het geheurt zelfs dikwijls dat een merkelijk gedeelte van het huis wordt bewoond door onderhuurders.

Het hangt dus enkel af van de wijze waarop de rechter de wet verklaart, of talrijke gezinnen onverhoedelijk op straat worden gezet of zonder behuizing zitten.

Om anderzijds te beslissen of het huis hoofdzakelijk handelshuis is of niet als zoodanig moet worden beschouwd, boudt de rechter zich in zeer vele gevallen aan de benaming, die door de contractsrendende partijen aan het gebouw werd gegeven bij het teekenen van het huurcontract.

Deze verklaring houdt geen steek, wanneer men bedenkt dat, in de meeste gevallen, het huurcontract slechts eene gedrukte formule is die de contractanten hebben ingevuld of hebben afgeschreven toen het onverschillig was of zoo dat uitsluitend gehouw de benaming droeg van « *huis uitsluitend of hoofdzakelijk voor den handel bestemd* ». Daar het hier een teerelijke kwestie geldt, kunnen de belanghebbenden niet in beroep komen bij het Verbrekingshof. En men weet dat, anderzijds de hoogste som van dat hoogstens zeldzaam over het algemeen het beroep onmogelijk maakt.

Om dien, voor sommige zoo wonhopigen toestand op te lossen, hebben zekere vredegerichten zonder meer de verlenging toegestaan (art. 1 van de wetten immers in algemeene termen opgesteld.) Maar zij beslissen dat de eigenaar niet gehouden is door de beperking van den huurprijs (art. 7 en 9).

Het is dringend noodig in het belang van artikel 7 der wet te bepalen dat de bewoners van de huizen voor genoegzaam gebruik evenzeer de verlenging en de beperking van den huurprijs kunnen bekomen.

Het eenig artikel luidt als volgt:

« Behalve voor de personen vermeld om uitsluitend voor handel of nijverheid te dienen, en de bij lid 2 van artikel 1 bedoelde bestwoningen is het den verhuurder verboden, den op 1 Augustus 1914 vastgestelden huurprijs met meer dan 50 ten honderd te verhoogen en deze verhooging onrechtstreeks te overschrijden door de lasten, van welken aard zij ook weze, die krachtens de wet of het gebruik aan den huurder zijn opgelegd, te vermeerderen.

Deze verhooging mag niet 30 ten honderd overschrijden voor de vaste goederen waarvan de huurprijs niet meer bedraagt dan 100 frank per maand of 1.200 frank per jaar.

De verhuurder kan echter, in dit laatste geval, eene bijkomende en eens voor al bepalende verhooging van 10 ten honderd eischen als schadeloosstelling voor de lasten, uitgaven en werken van onderhoud, welke hij, ter zake van de verhuur e perceelen, te bestrijden heeft of te bestrijden zal hebben.

Daarenboven mag de huurder, indien hij ongemoeibiteerd onderverhuurt, geen hoogere som ontvangen van al de onderverhuurders te zamen dan het bedrag der hoofdhuur.»

Maria Hemelvaart.

Daar staat, in dichtgesloten rangen,
't Ontelbaar Englenheir geschaard,
Dat zijne zoetste hemelzangen
Met harmonie van harpen paart,
Daar straalt en fonkelt, hoog verheven,
Een troon, verblindend door zijn pracht.
Van eelgesteent in goud gedreven,
Die op zijn Koninginne wacht.

Daar rijst Maria, die op aarde
Zich dook, als nederige bloem,
Alblonk in 's Heeren oog haar waarde
Hoog boven tijd'len aardsche roem.
De reine Moeder-Maagd treedt nader,
Zij klimt vol majesteit ten troon;
De Hemel juicht, wen God de Vader
De Moeder groet van God den Zoon.

Maria, boven 't stargewemel,
Waar bij Uw Jesus wedervindt,
Trek onze zielen ook ten Hemel,
Bevel ons aan Uw godlijk kind.
Gij die, tot Moeder ons gegeven,
Ons redden kunt door zijne Macht
Verwerf ons 't onvergankijk leven
Dat ons bij U, daarboven wacht.

BUITENLAND.

Frankrijk.

De misdaad van den dronkaard.

Te Niza gebeurde een vreeselijk drama in de volgende omstandigheden:

De kleine Nathalie Gasiglia was blijven eten ten huize van den schoenmaker Jan Bermond. Haar vader, insgelijks schoenmaker en een onverbeterlijke dronkaard, kwam bij zijn stiefgenoot opspelen omdat hij zijn dochterken bij zich gebonden had. Gasiglia, die weer onder den invloed van den drank was, trok zijn mes, bracht Bermond, diens twee dochters en zoon verscheidene steken toe en liep dan naar zijn woning, waar hij zich in eene kamer barikadeerde. Toen de policie er binnen drong, lag Gasiglia dood, in een bloedplas ten gronde; hij had zich de strotader doorgesneden.

Gedeeltelijke restitutie.

Te Bordeaux werd zoonts weegemeld hebben, onlangs in de bank der schatkist een ongehoord verbeurd diebstal gepleegd. Terwijl de ambtenaar M. Banbe een reisdraagt met 27.300 frank in bankbriefjes en met voor 1 milioen frank titels der Fransche rente op eene winketbans plaatste, werd deze schatgerobberd. M. Banbe bestatigde spoedig de verdwijning van den reisdraagt en gat het noodzaak, doch 't was reeds te laat. De dief was weg!

Nu heeft een bewaker der kerk Notre Dame, te Bordeaux, achter de groote poort van het voorportaal, den reisdraagt gevonden. Deze bevatte nog de voor 1 milioen frank rentetitels, doch de 27.300 frank bankbriefjes waren er uit verdwenen. De bewaker heeft te voren drie verdachte kerels in de kerk gezien en hij meent bemerkt te hebben dat een hunner een reisdraagje droeg. Hij aangedeemt de kerels is aan de policie overgemaakt.

Verschrikkelijke mistaat. — Afschuwelijke bijzonderheden.

In de gemeente Bonex, werd de genaamde Dulac, door zijn vrouw vermoord. Zijn lijk werd door de bedienden aan stukken gesneden en verbrand. Overblijfselen van half-verkoolde beenderen werden in den schoorsteen hunner woning ontdekt.

Het onderzoek van het gerecht van Bordeaux wordt nog teverig voortgezet.

Dulac was een zeer rijk man en leefde met zijn vrouw, van de andere dorpsbewoners totaal afgezonderd. Zij telden weinig of geen vrienden. Op 26 Juni verdwenen Dulac, en daags nadien verteldie men reeds in het dorp dat hij door zijn vrouw vermoord werd.

Enkele dagen nadien zag men uit de schouw der hoeve Dulac een dikken rook opkronkelen die een verpestenden stank verspreidde; algemeen werd dan ook gezegd dat vrouw Dulac haar man aan 't verbranden was. Dit deed zij inderdaad. Stuk voor stuk sneed zij van het lijk: handen, voeten, reepjes vleesch van de beenen, enz.

Het hoofd werd door haar van de romp gekapt en in een ketel water afgekookt, totdat het vleesch van de beenderen viel. Zoodoende konden de beenderen die gansch uiteen vielen, en het afgekoost vleesch gemakkelijk in de stoof verder verwield worden.

Het gerecht heeft opgezocht welke de veer dezer gruwelijke misdaad mag zijn. Men denkt dat er kwestie geweest is van een erfenis de rijke echtgenoot had inderdaad een testament riezelen akt doen opmaken waardoor, na zijn dood, zijn gansche fortuin aan zijne vrouw kwam.

De onwaardige vrouw vermaakte zich met een mishandelde haar ziekelijke echtgenoot, hetzelfde kwam te weten dat haar echtgenoot zinnens was zijn testament te veranderen. Ze voorkeele van zijn neef. Dan werd het lijk houden eene hel. Op 26 Juni moest Dulac zijn testament gaan teekenen, den dag te voren. Ze dween hij spoorloos, door zijn vrouw vermoord.

Italië.

De terraardebestelling van Curaso.

Het lijk van den beroemden zanger Curaso, met groote pechtigheid ter aarde besteld, een requiem mis door den tenor Delus, 200 koorzangers, werd het stoffelijk overblijfsel op een met zes paarden bespannen wagen gevoerd. Een ontzaglijke menigte verdrong zich op heel den doortocht. Op het Volksstemmen plein sprak de prefekt een rede uit namens den Koning en de regeering. Tal van anderen overhiden voerden er nog het woord. De kist was letterlijk onder bloemen bedolven. Er werden o. m. kransen van de Italiaansche Koningin en der stad New-York.

Het lijk werd voorloopig bijgezet in de grafkelder der familie Canessa, in afwachting dat het praalgraf, dat door den beeldhouwer Cifsriello zal worden vervaardigd klaar is.

Alle winkels waren gesloten ten teeken van deelneming.

Amerika.

Een duistere dieventgeschiedenis.

Even vóór den aanvang van een grot bokswedstrijd in New York, tusschen Joe Lewis en Pete Herman, gingen plotseling de lichten uit.

In het bijzijn van 2000 personen, die de loketten stonden, om kaarten te nemen, drongen drie mannen naar het loket toe, waar de dure plaatsen verkocht werden, bedreigden den kassier een revolver voor en verdwenen met het geld, dat zij door het loket heen haalden.

Hoewel er toe-licht was van vijftig personen, bemerkten in uniform en vijftig personen, wisten de dieven te ontkomen.

In de duisternis sloeg een groot aantal kenrollers hun slag. Er ontstonden veel tijen die met veel bloedneuzen en gescheurde kleeren alliepen. Slechts met moeite konden de politie de orde herstellen.

Gemengde berichten

Droege zomer.

Het weerkundig gesticht van Ukkel, dat niet in staat te zijn de voorzien hoeland droegte nog zal aanhouden.

De waarnemingen omtrent droge zomers, koude of natte winters zijn maar begonnen, het jaar 1835, en in dat 89 jarig tijdperk mag men zulke droogte nog met aangeteekend, die de verschijnselen niet kunnen nagaan, de zeevoorafgaan, veroorzaken of vergezellen.

Volgens kronyken zijn er nog jaren geweest, die door langdurige droogte uitgemunt hebben.

De kronyk der abdij van Vorst-bij-Brussel vermeldt in 1084 eene geweldige droogte van 2 1/2 maanden aanhield.

De kronyk der abdij van Habay-la-Neuve zegt dat in 1719 de Sure, eene groote beek in Luxemburg, droog kwam en dat de vissen verbrezeken. De schaarschheid was zoo groot dat men het stroo der daken als voedsel gebruikt heet. Dat jaar regende het in September. Tien jaar geleden, in 1911, duurde de droogte van 10 Juli tot 20 September.

Doch degenen welke deze drooge jaren gezien hebben, voegen er geene weerkundige waarnemingen bij, omdat de weerkundige tijden nog niet door de wetenschap werden gezien.

Men had dan geen telegraaf of telefoon, noch er weerkundige instellingen of observatoria bestonden, waren die weinig talrijk, en niet met elkander in gemeenschap.

Nu zijn weerkundige gestichten over de heele wereld verspreid en ze deelen hunne waarnemingen mede.

Overal wordt alles aangeteekend en vergelijkt en bestudeerde natuurverschijnselen, die zich voordoen.

TONGEREN, 13 AUGUSTUS 1921.

— 5 —

HET

BLAUWE KRUIS

DOOR

G. K. CHESTERTON

(VERVOLG).

Flambeau haalde een pak in bruin papier uit zijn borstzak en trok het in stukken. Het bestond uit papier en stukken hoed binnenin. Met een reuzen gebaar sprong hij op en riep:

— Ik geloof u niet. Ik geloof niet, dat een kinkel als gij tot dat alles in staat zijt. Ik geloof, dat gij het ding nog bij u hebt, en als ge het me niet geeft... we zijn hier alleen, en ik neem het met geweld.

— Neen, zei pater Brown eenzoudig en stond ook op. Ge zult het niet met geweld nemen, ten eerste, omdat ik het werkelijk niet meer heb, en ten tweede, omdat wij niet alleen zijn.

Flambeau bleef staan.

— Achter dien boom, zei pater Brown, er naar wijzende, zijn twee sterke policiegenten en de grootste speurder die er leeft. Hoe die hier komen, vraagt ge? Ik heb ze hier gebracht, natuurlijk. Hoe ik dat heb gedaan. Ik zal het u zeggen. Hemel beware! wij mooten twintig van die manieren kennen, als wij onder misdadigers werken. Nu dan ik was er niet zeker van, dat gij een dief waart, en het zou heel verkeerd zijn schandaal te maken tegen iemand van onze eigen geestelijkheid. Ik stelde u dus op de proef om te zien of gij u zoudt verraden. Iemand die zout in zijn kotlie krijgt maakt er gewoonlijk kabaal over; doet hij 't niet, dan heeft hij een reden om zich stil te houden. Ik verwisselde suiker en zout, en gij hield u stil. Gewoonlijk maakt iemand er aanmerking op als zijn rekening driemaal te hoog is. Als hij betaalt heeft hij een reden om onopgemerkt te blijven. Ik veranderde uw rekening en ge betaalde ze.

De wereld scheen te wachten dat Flambeau als een tiger zou springen. Maar hij werd als door betoovertoug vast gehouden; hij was ververstomd van de uiterste verbazing.

— En, ver volgde pater Brown, aangezien gij voor de policie geen spoor wordt achterlaten, moest iemand anders met natuurlijk doen. Overal waar we heen gingen, zorgde iets te doen waardoor men den heelen dag verder over ons zou spreken. Is deed niet veel kwaad, — een vlek op den muur, op den grond gegoten appeleu, een gebroken ruit; maar ik redde het kruis, zoodat het kruis altijd gerezen zal worden. Het zal nu weer in Westminster zijn.

Pater Brown zag Flambeau in het verbijsterde gezicht, en de oogen van den geestelijkmb gingen over zijn rond, simpel gezicht.

— Ik ben wel een snuiveiziede bij, maar is het u ooit te binnen gevallen, dat iemand die haast niets doet dan naar de zonden van de menschen te luisteren, niet geheel, onkundig kan zijn van hun booze wegen? Maar nog een ander diel van mijn vakkennis overtuigde mij dat ge geen priester waart.

— Wat dan? vroeg de dief, haast met den mond open.

— Te vieit de deuren, zei pater Brown. Dat is echte theologie.

En terwijl hij zijn bezittingen bijeen gaarde, kwamen de drie policiemannen onder de schemering der bomen van Flambeau was een artist en een sportsman. Hij deed een stap achterom en boog diep voor Valentin.

— Buig niet voor mij, mon ami, zei Valentin met heldere stem. Laten wij beiden buigen voor onzen meester.

En zij stonden beiden een oogenblik blootshoofds, terwijl de kleine priester uit Essex bijziende omkeek naar zijn paraplu.

DE GEHEIMZINNIGE TUIN.

II

Artistide Valentin, hoofd van de Parijsche policie, was te laat voor zijn diner. Enkele van zijn gasten waren al voor hem gekomen. Zij werden echter gerust gesteld door Iwan, zijn vertrouwdenberlinde, den ouden man met een lijdeelen en een gezicht barst even grauw als zijn knevel, die altijn aan een tafel in het voorportaal zat, een voorportaal met wapenen aan den wand.

Valentin's huis was misschien even eigenaardig en vermoard als de eigenaar. Het was een oud huis met hoog muren en hooge boomen die bast tot over de straat hingen, maar het zonderlinge van den bouw, dat aan er misschien voor de points de waarde van uitmakte was uit: men kon er niet uit dan alleen door deze voorteur die bewaakt werd door Iwan en het tuighuis.

De tuin was groot en goed onderhouden. Er waren een aantal deuren die uit het buistoegang gaven tot den tuin, maar er was geen uitgang van den tuin naar buiten. Hij werd in zijn geheel omgeven door een hoogen, glad den, onbeklimbaren muur met bijzondere spijkers op den top: geen kwade tuin mischien om er in te mumeren voor iemand wiens dood honderd misdadigers hadden gezworen.

Iwan legde aan de gasten uit, dat hun gastheer had geteleloneerd, tien minuten opgehouden te zijn. Hij trofmal de laatste beschikkingen, in verband met 't rechtstellingen en dergelijke akelige dingen; en ofschoon de plichten hem tegen de borst stuitten, kwam hij ze altijd stipt na.

Hoewel hij onbarmhartig was bij de vervolging van misdadigers, was hij waar het hun bestralling betrof zeer zacht. Sedert hij den toon aangaf in de Fransche — en in hooge mate ook in de Europeesche — policie, had hij zijn grooten invloed in teere aangewendt ter verzachting van de straffen en de verbetering van de gevangenissen. Hij was een van de groote menschlievende Fenoches strijdenkers, en het eenige wat er vreemd aan hem is, is dat ze de genade nog sonder maken dan de gerechtigheid.

Toen Valentin kwam was hij reeds in habiet met de rode rosette, — een sierlijke verschijning, met in zijn donkeren baard reeds grijze haren. Hij ging regelrecht naar zijn studeerkamer, die op den tuin uitzag. De tuindeur was open. Nadat hij zijn ambtelijke dienst zorgvuldig op zijn plaats had weggeseiten, bleef hij een oogenblik in de open deur staan en keek in den tuin uit.

Een schrijn man sneed met de vliegende flarden en tapjen van een stoom. Valentin keek er naar met een gepuist, ongeveer is 't weetenschappelijk nature, als de zon. Misschien helpen zulke wetenschappelijke uitvinden en psychisch voorgevoel van egewichtsloze vraagstukken van hun geven. Y rkeer eene hoogere opgewekte stemming, dan is er stille hij zich spoedig, want hij wist dat hij te laat was en dat er al gasten waren gekomen.

Toen hij zijn huiskamer binnentrad was een blik voldoende om hem te overtuigen, dat ten minste zijn voornaamste gast er nog niet was. Hij zag al de andere zulken van het kleine gezelschap; hij zag Lord Galloway, den Engelschen ambassadeur, — een stoutenische oude heer, met een gezicht rond als een appel; hij drong het hoofd van de orde van de aeuseluit.

Hij zag Lady Galloway, slank en brood mager, met zwvergrijs haar en een gevolig en trotsch gezicht. Hij zag haar dochter Lady Margaret Galloway, een beek m o m rojo met een eilengezicht en kopkleurig haar. Hij zag de hertogin van Mont St Michel, twartongig en gezet. Hij zag d' Simon, een zeer Fransch geleerde, met een lorgnet op, een brunnen puntbaard en een voorhoofd met de evenwijdige dwarsche rimpels die de straf zijn voor verwaandheid, aangezien zij ontstaan door voortdurend de wenkbrauwen op te trekken.

Hij zag pater Brown, uit Cobbole in Essex, dien hij onlangs in Engeland had ontmoet. Hij zag — misschien met meer belangstelling dan de anderen — een langen man in uniform, die voor de Galloway-bal gelegen zonder eenige vriendelijke groeting te vinden en die nu alleen zo dat trad om zijn gastheer te begroeten. Dit was majoor O'Brien, van het Fransche vreemdelingenlegioen.

Hij had een slank en toch brutal figuur, was glad geschoren, had donker haar en blauwe oogen en, zoodat aan zelf scheen te spreken bij een officier van dat beroemde regiment van zeegevreesde misdaadsagen en weigeslaagde zelfmoorden, tegelijk iets krijgshaftigs en iets zwaarmoedigs. Hij was van gebeurtenissen en psychisch voorgevoel van egewichtsloze vraagstukken van hun geven. Y rkeer eene hoogere opgewekte stemming, dan is er stille hij zich spoedig, want hij wist dat hij te laat was en dat er al gasten waren gekomen.

Toen hij zijn huiskamer binnentrad was een blik voldoende om hem te overtuigen, dat ten minste zijn voornaamste gast er nog niet was. Hij zag al de andere zulken van het kleine gezelschap; hij zag Lord Galloway, den Engelschen ambassadeur, — een stoutenische oude heer, met een gezicht rond als een appel; hij drong het hoofd van de orde van de aeuseluit.

Hij zag Lady Galloway, slank en brood mager, met zwvergrijs haar en een gevolig en trotsch gezicht. Hij zag haar dochter Lady Margaret Galloway, een beek m o m rojo met een eilengezicht en kopkleurig haar. Hij zag de hertogin van Mont St Michel, twartongig en gezet. Hij zag d' Simon, een zeer Fransch geleerde, met een lorgnet op, een brunnen puntbaard en een voorhoofd met de evenwijdige dwarsche rimpels die de straf zijn voor verwaandheid, aangezien zij ontstaan door voortdurend de wenkbrauwen op te trekken.

Hij zag pater Brown, uit Cobbole in Essex, dien hij onlangs in Engeland had ontmoet. Hij zag — misschien met meer belangstelling dan de anderen — een langen man in uniform, die voor de Galloway-bal gelegen zonder eenige vriendelijke groeting te vinden en die nu alleen zo dat trad om zijn gastheer te begroeten. Dit was majoor O'Brien, van het Fransche vreemdelingenlegioen.

Hij had een slank en toch brutal figuur, was glad geschoren, had donker haar en blauwe oogen en, zoodat aan zelf scheen te spreken bij een officier van dat beroemde regiment van zeegevreesde misdaadsagen en weigeslaagde zelfmoorden, tegelijk iets krijgshaftigs en iets zwaarmoedigs. Hij was van gebeurtenissen en psychisch voorgevoel van egewichtsloze vraagstukken van hun geven. Y rkeer eene hoogere opgewekte stemming, dan is er stille hij zich spoedig, want hij wist dat hij te laat was en dat er al gasten waren gekomen.

Toen hij zijn huiskamer binnentrad was een blik voldoende om hem te overtuigen, dat ten minste zijn voornaamste gast er nog niet was. Hij zag al de andere zulken van het kleine gezelschap; hij zag Lord Galloway, den Engelschen ambassadeur, — een stoutenische oude heer, met een gezicht rond als een appel; hij drong het hoofd van de orde van de aeuseluit.

Hij zag Lady Galloway, slank en brood mager, met zwvergrijs haar en een gevolig en trotsch gezicht. Hij zag haar dochter Lady Margaret Galloway, een beek m o m rojo met een eilengezicht en kopkleurig haar. Hij zag de hertogin van Mont St Michel, twartongig en gezet. Hij zag d' Simon, een zeer Fransch geleerde, met een lorgnet op, een brunnen puntbaard en een voorhoofd met de evenwijdige dwarsche rimpels die de straf zijn voor ver-

men in elk geestelijk vat, zoolang het een niet beproefd vat was.

Een van zijn liefhebberijen was den Amerikaanschen Shakespeare te verbeelden — liefhebberij waar meer geduld voor noodig dan neugelen. Hij bewonderde Walt Whitman, dan, wat hij progressief noemde, Hij vond Valentin progressief waarmee hij een groot ourecht aanzeed.

De stevige verschijning van Julius K. Brayne, in de kamer was even nadrukkelijk aanwezig als eenstbel. Hij had deze groote eigenschap, op weinigen onzer aanspraak kunnen maken, dat aan aanwezigheid even gewichtig was als zijn afwezigheid. Het was een kolos van een kerel, even dik als hij lang was, en was in zijn habiet, zonder een uniformketting of ring, wat kleur aan te brengen.

Zijn haar was wit en zeurig geborstelt van een Duitscher: zijn gezicht was rood en kortrubusoen, met een donkere toef haar onder zijn onderlip, hetgeen aan het overdrijvende gezicht een theatrale en zelfs politieaansche uitdrukking gaf. Niet lang geleden starte het gezelschap naar den beroemden Amerikaan zijn lite komst was reeds een hoofdelijk probleem geworden en hij weer allen spoed de eetkamer ingezonden met Lady Galloway aan zijn arm.

Behalve op een punt waren de Galloways hupsch en schappelijk. Als Lady Barbara met den arm nam van den avonturier van O'Brien, was haar vader volkomen verschik en zij had dit niet gedaan, maar betamelijk den arm van d' Simon gedaan. Nietemin was de oude Lord Galloway zeer tig en bijna grol.

Wordt vervolgd.